

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

עפ.

עין משפט
נר מצוה

נא א מ"א פ"א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ג

גב ב ג ד מ"י פ"ו
 מהלכות ק"פ הלכה
 א ופ"ד מהלכות ביאת
 המקדש הלכה יב:
גג ה מ"י פ"ו מהלכות
 ק"פ הלכה ט:
גד ו שס הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם
עַל מִזְבֵּחַ יְיָ פֶתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֶלֶב
לְרִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

- ויקרא יו
2. וְכֹל אֲשֶׁר יֵגַע עַל פְּנֵי
הַשָּׂדֶה בְּחֹלֶל חֶרֶב אוֹ
בְּמָת אוֹ בְּעֵצִים אֲדָם אוֹ
בְּקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת
יָמִים: כַּמְדָּבָר יט טז
3. וְהַבָּשָׂר אֲשֶׁר יֵגַע בְּכֹל
טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ
יִשְׂרָף וְהַבָּשָׂר כֹּל טָהוֹר
יֵאָכֵל בָּשָׂר: ויקרא ז יט

מוסף תוספות

- א. דבטורח גדול שוחטין
כך. תוס' שאנץ.

רבינו חננאל

וְאִי בֵּית אִמָּא רַב
דְּאִוּקָא מְלִינִי לְתַחְתְּהָ
אִי יִצְבֵּק אֶרֶץ הָרְדִּי
רַב יְהוֹשֻעַ אֲמַר וְהָיָה
יְשׁוּעַ אֲמַר יוֹרֵד וְעוֹשֶׁה
פֶּסַח נִשְׁמַע וְחַיִּי
קִיָּם אֵינוֹ זֶרֶק הָיָה
שִׁמְלָה אֲבָרָה יְשׁוּעָה
זֶרֶק תָּהִי אֲדָמָה וְאֵם
הָרְדִּי נִשְׁמַע וְעוֹשֶׁה
אִי זֶרֶק אֵינוֹ כֵּן אֶפְרָיִם
בְּמִקְדָּשֵׁי אֵינוֹ כֵּן אֶפְרָיִם
נִשְׁמַע וְעוֹשֶׁה חַיִּי
זֶרֶק תָּהִי אֲדָמָה
יְהוֹשֻעַ אֲמַר לְ הוֹכְחִים
שְׁבָחוּהוּ כִּי פְשׁוּתָהּ אִתָּא
[מִתְנַחֵם] כִּי בִמְנוּתָא רַב
וְנִסְחָה הֵבִיא עַם הוֹכַח
וְהִסְתֵּם כֻּלָּה קִימָתָא
רִיבִּי, מִהוּ תְּרַמֵּי כִי גּוֹפִיָּה
דְּבַב דְּמִי קִמְלִי לְרַמָּא
אִסְקִינָא וְאִי תֵּב רַחֲמֵי
לִרִי נִיחוּה הוֹרָא אֲמַנִי
כִּי תַחְלִיל וְאִפְרִילִי מְנַחֵה,
כִּי תֵּב רַחֲמֵי לְבִי

מִתְנִי' נִטְמָא קָהֳלָא וְרֹבֵּוּ אֶשְׁהִי הַכְּתִיבִּין
טִמְאִין וְהִקְהִיל טְהוֹר
בְּשֵׁשׁ בְּטוּמָא כִּו' ת"ד
הִרִי שְׁהִי יִשְׂרָאֵל טִמְאִין
וְכִנְיֵהוּ וְכִלִּי טְהוֹר טְהוֹרִין
אֶשְׁהִי יִשְׂרָאֵל טִמְאִין
וְכִנְיֵהוּ וְכִלִּי שְׁרֵת טִמְאִין
כִּדְּשֵׁי טְטוּמָא שְׁאֵן קִרְבָּן
צִיבּוֹר חִלּוּק. אִמֵּר רַב
חֲסִידָא לֹא שְׁנו כְּלִי טִמְאִין
טִמְאִין יִשְׁעוּ טְטוּמָא אֵלָּא
בְּסִכָּן שְׁנִטְמָא טִמְאִין
מַת, וְדִרְחֲמָא אִמֵּר בַּחֲלָל
חֲרִיב חֲרִיבָא הִי הִיא
בַּחֲלָל, וּמִטְמָא חֲסִידָא
לֹאדֵם, הִי קָא מַחֲבִיעִי.
בְּטוּמָא דְּרִיבִי קָא מַחֲבִיעִי.
דְּהִינָּא בְּשֹׂאֵר פְּסוּי דְּכִי
כִּי עֲבִיד עֲבִידָא דְּכִי

וינו מטמא בטומאת טכין
א. טהורין עושין הפסח
יאכל, ואל יאכל בטומאת
גליו וזכרתה הנפש ההיא
מאכל הגוף נמי עבדי, כל
אכל בשר, כלומר יאכלנו
וטומאת הגוף. איתמר הרי
ללו עושין לעצמן בטהרה
כרוב טהורין עושין את
טהורין עושין את הראשון

י"ז לעיל עו.). מחצה על

רצה: כרצו יהושע. לחית
חזיר תחילתן לאכילה דבעי
שלין זו כדכתיב (במדבר ו)
ש וגו' ועוד צעי תנופת

ואיבעצט אימא רב דא
רבי יהושע אומר [א] כ
שנטמא בשר וחלב
ובשר קיים זורק את
נטמא חלב ובשר קיים
בשר וחלב קיים אין
הורצה נטמאו הבעל
זורק לא הורצה: כמ
מתניתין מני רבי יה
היהושע אומר *כל הזב
מהן כזית בשר או כז
כחצי זית בשר וכחצי
הדם ובעולה אפילו
זית חלב זורק את ה
ובמנחה אע"פ שבר
מנחה מאי עבדתה
גסכים סלקא דעתך
מכח זבח כגופיה דזב
לן אמר ר' יוחנן משו
משום רבי יהושע
יוהקטיר החלב לריח

שֶׁאֵין בָּשָׂר אֲשַׁכְחָה
דְּזֻרְקִינָה מִדְקַתְנִי וּבִמְנָה
יִוִּיתֶרֶת הַכֶּבֶד וְשֵׁתִי הֵם
לִרְיָה נִיחּוּחַ כָּל שֵׁאת
לְמַכְתֵּב רִיחַ נִיחּוּחַ דֵּא
וְשֵׁתִי הַכְּלִיּוֹת לֹא כִתֵּי
אֲמִינָא כָּל הָעוֹלָם לְהִי
קָהָל אוֹ רֹבּוֹ אוֹ שְׁהִי
מִיעוּט קָהָל הַטְּהוּרִין
יִהְיֶה שְׁהִי יִשְׂרָאֵל טַמָּא
וּכְהֻנִּים וְכָלִי שֶׁרֶת טַמָּא
יַעֲשׂוּ כְּטוֹמָא¹⁷ שֶׁאֵין
הַסִּכִּין כְּטַמָּא מֵת דֵּר
מִטְמָא לְגַבְרָא דְּמַעֲקָר
נִטְמָא הַסִּכִּין כְּטוֹמָא
טְהוּרִין עֵבִיד טַמָּאִין
בָּשָׂר כְּטוֹמָאֵת הַגּוֹף
הִיא בְּצִיּוּר וְכֵן אִמְר
טַמָּאִין נִמְי עֵבִיד מֵאִי
בָּאֵשׁ יִשְׂרָף וְהַבָּשָׂר כָּלִי
יִנָּע בְּכָל טַמָּא לֹא יֵאָמַר
דְּקִרְיָנִי בִּיה וְהַבָּשָׂר אֵין
יֵאָכֵל בָּשָׂר¹⁸ אֵיתִמֵּר דֵּא
מִחֲצָה עַל מִחֲצָה כְּרֹב
מִחֲצָה עַל מִחֲצָה כְּרֹב
עַל מִחֲצָה אֵינוֹ כְּרֹב
דְּאִמְרִי אִמְר רַב כְּהֵנָּא

יכלת מנחם מאגסרפין, וזיקת דם אינה עולה. דלות זה אכילת אדם (מעילה שבוהריק) ואין שם שלום (שם: קמחוס). מנחת סוכים. כדכתיב ומנחתם קולת וגו' (מעילה) וגופא דקיסא (דגו' בנחיש) שם וכו' ושמיך דקיסא (מנחת סוכים) וכו' וכו' ים חרד לחלל, מתכת שנגב צמת הרי ים הכתוב הרי תנחמס אלל טומאת ינגע וזו מייאכ אל טומאה, אהיה דהריה חרביבור. כלומר בקושי (גו) אל פ' קסרה צבור דקיסא וידיס עושין לעלמן טומאה וטומאן וכו'

מא רב דאמר. אם זרק
פסחים לא מעבדא: שלמי
תחת הדוד שהשלמים על
שער הדוד מורו ומתן על
אלמא ריבך שיהא צבא
וריקה שיהא רחוי למזרה
והא ורק הורלם. דהני לא
ומחו בעלים במת. בלא
אורחא דטומאתא צבעה:
הורלם. דהני לא רחוי למזרה
גברא דחוי לאכילה בעיני
יה לטומא נפש לפסח שני
כחייב (ספ) כי ימות מת
הוא

מסורת הש"ס

(פ) לַעֲלֵם כֶּסֶף עַד, (צ) וְזָכִים
הָ: קֶט. מִנְחֹת ט.
וְהָ מַעֲשֵׂים טו: וְכִדְרוֹת
וְט: חֹסֶפֶת פ"ו ה"ג
וְחֹסֶפֶת וְזָכִים פ"ד ה"ג,
וְהַ מִנְחֹת כ: וְהָ כֹהֵנִי,
(ח) לִקְחֵן עֲמֻד ב' מִנְחָה
(ט) לַעֲלֵם ד: (ס) לַעֲלֵם ד:
וְיִשְׂרָאֵל (ט"ז) ב: לִקְחֵן פ' וְיִשְׂרָאֵל
ז: מו: וְזָכִים לִג:
(י) כֵּן הִיא קְרִינָה
וְהַשְׁכָּר שָׁכַר יַעֲקֹב עַד עֲמֻד
אֵל יִשְׂרָאֵל קְרִינָה בִּיה וְהַשְׁכָּר
כֵּן עֲמֻד יִשְׂרָאֵל שָׁכַר וְכֵן
הִיא עֲמֻד יִשְׂרָאֵל וְכֵן וְכֵן
קְרִינָה בִּיה וְכֵן לַעֲלֵם יִשְׂרָאֵל
וְיִשְׂרָאֵל (יח) חוּלִין כֵּן,
(ט) לִקְחֵן אֵל.

גליון הש"ס

וְאֵת אֲשֶׁר כָּוֵן קִיּוּמָא לֹא
 הָדַם עֲלֵיהֶּ: מִנְהָּ מֵאִי
 יִרְמֶקֶת דֶּס: מִנְהָּ נִסְכִּים.
 הָבֵנָה מִזֵּי דִמְמָא כִּזְבָּה
 בְּמִקְוֹם זִכָּה לְהַכְשִׁיר אֶת
 מִנָּה לָן. דְּהוּ שִׁיזֵר
 קֶמֶת דֶּס: וְהַקְטִיר הַחֲלָב.
 דֶּס כְּבִיז דְּכִמְבִּיז וְזִקָּה
 הָדַם גּוֹ' עַד וְהַקְטִיר
 יִנְחֹת: וְיִסְתֵּר כִּכְדָּא וְשִׁי
 אֶל לָן. מִדְּאִצְטִירִךְ לִיה
 הוּא לֹא הוּא שִׁיזֵר מִכְלָל
 דְּהִי גְרֻפִּיה דְּזִכָּה יִנְחֹ
 אִמְרֵי קִרָּא. בְּהֵאִי קִרָּא
 שִׁיזֵר הַחֲלָב לִרְחִי יִנְחֹת:
 עֲשׂוּ כְּטוּמָאָה. אִפִּי
 יִין דְּהֵא פִסַּח דְּטֵהוֹרִין
 מֵאֵה אֶתִּי מִשּׁוֹם כְּהֵינִס:
 וְיִנְחֹ לְצִוּר. הֵבֵא כְּטוּמָאָה
 שְׁקִרְבָּן רִבּוּן בָּא כְּטוּמָאָה
 עֲשׂוּהָ כְּטוּמָאָה: לֹא שֵׁנ.
 שּׁוֹם כְּטוּמָאָה כְּלִי שֵׁנ.
 שְׁקִרְבָּן רִבּוּן בָּא כְּטוּמָאָה

הגהות הגר"א

מנא אומר בחלל חרב.
יה דכלי מתכת המייטמא

מוסף רש"י

אָטומאַטאָ קלח מזהרין:
והנשר כל טעור יאכל
ומא: הללו עושין לעמך.
לו עושין לעמך בטומאה.
עבדי בטומאה דהו כרוב
שין לא עבדי בטומאה
י לא מחדו משום דהו
ורובא לשני לא מחדו:
שין הראשון. בטורה
יעוטא יניהו אית להו
שון בטומאה וכל שכן כי
יה שפיר דמי: וטמאין
השני. דכיון דלין כרוב
יעוט ויחדין לשני:
וטמאין

[illegible][illegible]

נָזִיר וְעוֹשֶׂה פֶסַח נִמְמָא בְּשׂר וְחֶלֶב קִיּוֹם אֵינּוּ זֹוֶרֶק בּוֹ. רִיב"ז
אומר ללא גרס מיר דאין חילוק בזה בין מיר לשאר
קרבנות ומה שפירש רש"י דבעי שילוח שעבר תחת הדוד אין נראה
שיהא עיכוב ומה שפ"י נמי משום תנופה הא כל שאר שלמים נמי
בעו תנופה ולא אשכחן תנא דלית
ליה תנופה בזמיר מעכבא אלא ר"א
בסוף ג' מנינים (מיר דף מו.)
וכנספסמא ללא גרס מיר:

אָן שװוין כהנים טמאים יעשו
בטומאה. אַעפֿ שװיכלין לזוהר
סָלָה יענו צבֿער כיוון דלִישטערלי
טומאת אימורים אישטערלי נמי
טומאת צֶרֶר דלִמֶר צמי שׂהיה טמא
(לָקֶמַן דף 97) כל היכא דלִישטערלי
טומאת צֶרֶר אִישטערלי טומאת
אימורים משמע שׂהם שׂוים:
אַלֵּא שנטמא סבֿין בטמא מת
בז'. תימא סֵאכֵּס מלי אפֿי
דקלמֶר היינו רישא ממש היו ישראל
טוֹרִים וכהנים וכלי שרת טמאים
כיון דלִישטמא גצֶרֶס מחמת סבֿין:
בטומאת הגוף דבֿבֶרֶת
מִיתעבֶיד. וְאֵת
ישחוט צסבֿין ארוכה ולא יִטָּעֶר לִיכנס
לעזרה אי נמי יאחוז הסבֿין צפֿשוטי
כלי עֶץ וישחוט ולומר ר״י דלִין פנאי
לכל הפסחים לשחוט צענין זה סֵא וְאֵף
להצִיץ סבֿינים אחרים וְאֵין פנאי:
וטעמין

ב יותרת הכבד ושתי כליות מנא לן היכא אמרין
ה אע"פ שכולה קיימת לא יזרוק מנחה הוא דלא אבל
יות שפיר דמי מנא לן רבי יוחנן ידידה אמר אמר קרא
מעלה לריה ניחוח ואיצטריך למכתב חלב ואיצטריך
כתב רחמנא חלב הוה אמינא חלב אין יותרת הכבד
רחמנא לריה ניחוח ואי כתב רחמנא לריה ניחוח הוה
ניחוח ואפי' מנחה כתב רחמנא חלב: **מתני'** נטמא
הכהנים טמאים והקהל טהורים יעשו בטומאה נטמא
עושיין את הראשון והטמאין עושיין את השני: **גמ'** ת"ר
אין וכהנים וכלי שרת טהורין או שהיו ישראל טהורין
אין ואפילו ישראל וכהנים טהורין וכלי שרת טמאין
רבנן ציבור חלוק אמר רב חסדא ילא שנו אלא שננטמא
ממנא אמר בבחלל חרב חרב הרי הוא כחלל וקא
כי מיתעביד בטומאת הגוף דכרת קא מיתעביד אבל
שרץ דבשר הוא דמטמא ליה לגברא לא מטמא ליה
א עביד מוטב יאכל בטומאת בשר בלאו ואל יאכל
הוא בכרת אלמא קסבר רב חסדא טומאה דחוייה
יצחק טומאה דחוייה היא בציבור ורבא אמר אפילו
שעמא דכתיב והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל
טהור יאכל בשר כל היכא דלא קרינן ביה והבשר אשר
לא קרינן ביה והבשר כל טהור יאכל בשר כל היכא
יגע בכל טמא לא יאכל קרינן ביה והבשר כל טהור
שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין רב אמר
ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוכ רב אמר
הללו עושיין לעצמן והללו עושיין לעצמן ור"כ אמר מחצה
טהורין עושיין את הראשון וטמאין עושיין את השני איכא
מחצה על מחצה אינו כרוכ טהורין עושיין את הראשון
וטמאין

טאמא שבעה הונגעז כהרס טאט טומאט שבעה. אבל אן נטאמא הסכין בטומאט שרין לא האט העכער, אבל הארס לא, דאן כלי הבא מחמת שרין מוטא אדם וכבר פירשנוהו ב' סמאין אין עושין מוטב יאכל בטומאט בשר בלאו, שנאמר והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכלו שהוא כבדה, שנאמר והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ילה' וטומאתו נגזר. יאמא קסבר רב חסדא טומא דחוריה אי בעכצור, ורבא [אמר] אפילו תטמאין מ' הימא דקרינא יכלו והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל ורבינא דבענא והבשר כל שחור כ' טהרה לא יכלו בטומאה. אבל הימא דהרתה טומאט בשר לא בענין דקדקע ר' שוויי ישרא' מחצה טהורין ומחצה סמאין, רב אמר מחצה על מחצה כרוב [טורחין] בראשון והללו עושין לעצמן בטומאה בראשון, רב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו בראשון וטמאין עושין תמיא. אימא דאמר רב כהנא אפר מחצה על מחצה אינו כרוב

קטוף וטמא וכל היתר גמור, וכל מ' דלמטי להדורי מהדרינן עששה טערה (יבא : יח. יח.)

קטוף בטומאה ולא מדרס לפסח ימי קציון (תולין כט.)